

Van Blerck-Woerdman

daar niets tekortgekomen. Als achteraf blijkt dat mensen behoefte hebben aan iets meer, bijvoorbeeld voor de verwerking van de ramp, dan vind ik dat de overheid daaraan tegemoet moet komen. In mijn verhaal komt dat ook terug. Maar het gaat mij te ver om te zeggen dat het niet goed was omdat mensen niet behandeld werden met de gedachte in het achterhoofd dat alles aan de ramp lag.

Mevrouw **Kant** (SP): Niemand heeft beweerd dat mensen niet goed voor hun klachten zijn behandeld. Waar het om gaat, is dat mensen onzeker waren over de vraag waar de klachten vandaan kwamen, of deze te maken hadden met de ramp of met blootstelling aan stoffen tijdens de ramp. Daarnaast is geen fatsoenlijk onderzoek gedaan. Dat onderzoek had kunnen worden gestart door eens serieus te zoeken naar de soort klachten die er speelden. Daarvoor kan men niet afgaan op de gegevens van één ziekenhuis, daarvoor moeten alle gegevens bij elkaar worden gebracht en dat is verzuimd.

Mevrouw **Van Blerck-Woerdman** (VVD): Ik denk niet dat wij op dit punt tot elkaar komen, maar dat hoeft niet per se.

Over de inspectie heb ik nog een aantal opmerkingen. De informatie van de enquêtecommissie geeft een andere kijk op de afwikkeling van de auto-immuunziekten dan de beantwoording van de schriftelijke vragen door de regering. Volgens de beantwoording van de regering was de minister geheel op de hoogte van de afwikkeling van de auto-immuunziekten, volgens de nagezonden informatie van de enquêtecommissie zou dat niet zo zijn. Ik vind het moeilijk om hierover een oordeel uit te spreken. Ik vraag de minister van VWS om de Kamer nogmaals te melden of zij voldoende op de hoogte was over de gang van zaken rond de auto-immuunziekten. Vindt zij dat de inspectie op het juiste moment voldoende medische en maatschappelijke verantwoordelijkheid aan de dag heeft gelegd? Hoe ziet de regering de plaats van de inspectie ten opzichte van de minister in het departement? Staat de inspectie dicht bij het departement of kent zij enige zelfstandigheid? Een dergelijke vraag moet worden beantwoord voordat hierover een definitieve conclusie kan worden

getrokken. Naar mijn mening moeten er twee elementen onderscheiden worden. Op de eerste plaats of de inspectie haar werk goed heeft gedaan en vervolgens of wij het eens zijn over de plaats die de inspectie heeft binnen het ministerie. Dat zijn twee verschillende zaken die ik graag met de minister zou willen door nemen.

De periode van 20 januari tot 25 februari is in de informatievoorziening onduidelijk gebleven. De minister heeft daarvoor een verklaring gegeven. Ik zou graag willen weten of die weken die eruit gevallen zijn een rol hebben gespeeld in het zetten van stappen om de informatievoorziening naar de Kamer te garanderen en of daarvoor mensen zieker zijn geworden.

Over de laatste stand van zaken met betrekking tot de AMC-rapportages zijn al vragen gesteld. Ik sluit mij daarbij gaarne aan.

Voorzitter! De Bijlmerramp heeft naar de mening van mijn fractie één ding heel pregnant aangetoond: onze gezondheidszorg is in de loop der jaren uitgegroeid tot een wirwar van regels en verantwoordelijkheden; een veelheid aan instanties en rollen, waarbij samenwerking niet altijd vanzelfsprekend is, om het maar eens eufemistisch te zeggen. Het lijkt op het poldermodel, maar het is het niet. Als het om consensus gaat misschien nog wel, maar samenwerking is lang niet altijd aan de orde. Een ramp vraagt om snel en effectief handelen. Het is voor ons een open vraag of dat met de huidige wetgeving nog wel mogelijk is. De huidige verdeling tussen toezicht, uitvoering en verantwoordelijkheid is niet van de ene op de andere dag ontstaan. De ingewikkeldheid is gegroeid. Iedere keer wanneer een knelpunt wordt gesignaleerd, wordt het wetboek erbij gehaald, worden oplossingen gezocht, nieuwe aanvullingen gemaakt en na enige decennia is men het zicht langzamerhand kwijt.

In Nederland verwacht men een bijna onmogelijke vervulling van de rol van de overheid. De burger heeft niet alleen recht op een goede toegankelijke gezondheidszorg maar onderhand bijna ook op een goede gezondheid. Ik vraag mij af of dat niet vraagt om een andere structuur waarbij met de huidige inzichten en met het oog op toekomstige ontwikkelingen de sturing en de verantwoordelijkheden in de

gezondheidszorg systematisch onder de loep worden genomen. De wetgeving en de gegroeide praktijk zou daar eens naast gelegd moeten worden om te zien of de overheid daarmee op voldoende verantwoordelijke wijze kan omgaan.

Mevrouw de voorzitter! Ik sluit af met een vraag over het gezondheids-onderzoek en een laatste conclusie onzerzijds. Bij de desbetreffende aanbeveling vragen wij ons af hoever de macht van de politiek reikt. Waar ligt de grens als het om zo'n gezondheidsonderzoek gaat. Het AMC heeft geweigerd een bevolkingsonderzoek op te starten omdat een bevolkingsonderzoek medisch-ethisch niet te verantwoorden is. Mij is opgevallen dat vanuit de medische hoek in Nederland niemand zich verzet heeft tegen het standpunt dat het AMC in dezen heeft ingenomen, helemaal niemand. De verzoeken zijn gekomen van anderen, met name vanuit de Bijlmer. Ik vraag mij af hoe omgegaan wordt met zo'n onderzoek als de overheid zegt: ik betaal het en dus moeten jullie het doen. Ik vraag mij ook af in hoeverre dat in toekomstige situatie kan worden volgehouden, temeer omdat er ook een Wet op het bevolkingsonderzoek bestaat. Die hebben wij gemakshalve even opzijgeschoven omdat het in dit geval niet uitkomt. Ook met het oog op toekomstige situatie moet de minister de Kamer duidelijk aangeven op welke gronden zij die stap tot een bevolkingsonderzoek heeft gezet en hoe zij daarmee in de toekomst denkt om te gaan.

De beraadslaging wordt geschorst.

De **voorzitter**: De regering zal morgen vanaf 10.15 uur antwoorden.

Sluiting 23.51.

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

1. de volgende voorstellen van wet:
Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (VIII) voor het jaar 1998 (slotwet) (26544);
Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Sociale Zaken en

Lijst van ingekomen stukken

Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 1998 (slotwet) (26545);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 1998 (slotwet) (26546);

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (VIII) voor het jaar 1999 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (26557).

Deze voorstellen van wet zijn al gedrukt en rondgedeeld;

2. de volgende brieven:

een, van de minister van Buitenlandse Zaken, ten geleide van een overzicht van de wijze waarop gedurende de eerste drie maanden van dit jaar de Nederlandse beleidsvoornemens inzake het lidmaatschap van de Veiligheidsraad gestalte hebben gekregen binnen de Raad (26301, nr. 7);

een, van de minister en de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, ten geleide van een notitie over de komende intergouvernementele conferentie over de institutionele hervorming van de Europese Unie (26559);

een, van de ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie, over de ministeriële WEU-raad te Bremen (25819, nr. 7);

een, van de minister voor Ontwikkelingssamenwerking, ten geleide van een notitie over de kwaliteit van de Europese hulp (26536);

een, van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, ten geleide van twee fiches die werden opgesteld door de Werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC) (22112, nr. 119);

een, van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, over vernieling van het schilderij van Picasso in het Stedelijk Museum te Amsterdam (26200-VIII, nr. 87);

een, van de minister van Financiën, inzake oprichting MTS Amsterdam (26535);

drie, van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, te weten:

een, over opheffen van de provinciegrenzen voor afvalstoffen (25157, nr. 6);

een, inzake de behandeling van de nota Milieu en economie op 6 oktober 1997 (25405, nr. 22);

een, inzake oprichting stichting Kennisontwikkeling en kennisoverdracht bodem (SKB) (26558);

een, van de minister van Economische Zaken, inzake het bezoek aan de Volksrepubliek China (26200-XIII, nr. 47);

een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, over de uitgangspunten voor de samenwerking in het kader van Eurotransplant (26200-XVI, nr. 69);

een, van de enquêtecommissie, ten geleide van informatie over de documenten die ten grondslag liggen aan de conclusies 14 en 15 enquête vliegcrash Bijlmermeer (26241, nr. 15);

een, van de werkgroep Financiële verantwoordingen, ten geleide van jaarverslagen van het Rijk (26526).

Deze brieven zijn al gedrukt en rondgedeeld;

3. de volgende brieven:

een, van de minister van Buitenlandse Zaken, ten geleide van een reactie op de adviezen van de Adviesraad internationale vraagstukken (AIV);

twee, van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, te weten:

een, inzake 150 jaar Grondwet 1848-1998;

een, ten geleide van de handreiking "De Wet 'Damocles'";

een, van de minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid, ten geleide van een regeringsreactie op het Groenboek EC;

twee, van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, te weten:

een, inzake het algemeen overleg op 31 mei 1999 over de beleidsreactie op "Kink in de kabel";

een, ten geleide van het advies "Lerarenbeleid: Kwaliteit voor vandaag én morgen" van de Onderwijsraad;

een, van de minister en staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten geleide van het plan van aanpak Voortijdig schoolverlaters;

een, van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, inzake groeps grootte en kwaliteit;

een, van de minister van Financiën, inzake valuterings;

een, van de minister van Defensie, ten geleide van het jaarverslag 1998 IGK;

een, van de staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, ten geleide van het onderzoeksrapport "Relatie woningmarkt-grondmarkt" (voorbeeldrapportage);

een, van de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, ten geleide van de tweede voortgangsrapportage steenzettingen;

twee, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, te weten: een, ten geleide van het onderzoeksrapport "Evaluatie van het inkoopmodel. Inkoop 1998";

een, ten geleide van "De andere kant van Nederland: voortgangsrapportage 1999";

een, van de minister en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van een afschrift van de SER-adviesaanvraag inzake bevordering van de arbeidsparticipatie van ouderen;

twee, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, te weten:

een, ten geleide van de rapportage RSI bij beeldschermwerkers;

een, ten geleide van het rapport "Van de EER geleerd";

een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, ten geleide van het advies van de Gezondheidsraad "Bijwerkingen vaccinaties rijksvaccinatieprogramma in 1996".

De voorzitter stelt voor, deze brieven door te zenden aan de betrokken commissies en niet te drukken;

4. de volgende adressen:

een, van Projekt-Adviesbureau Veendijk B.V. te Emmen, met betrekking tot een klacht tegen de Belastingdienst ondernemingen te Zwolle;

een, van H.T. de Kroon te Eindhoven, met betrekking tot kwijtschelding van inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1997 en 1998;

een, van P.H.J. Margés, met betrekking tot een executoriale verkoop;

een, van mevrouw S. Boonstra te Oss, met betrekking tot toeslag voor niet-meetbare invaliditeitskosten;

een, van mevrouw J. Baarspul te Zeist, met betrekking tot inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen;

een, van Van der Kamp B.V. te Zwolle, met betrekking tot een naheffingsaanslag loonbelasting;

Lijst van ingekomen stukken

een, van mevrouw G. Wassenberg te Heemskerk, met betrekking tot kwijtschelding van inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 1997;

een, van mevrouw H.L.J. Parengkuan te 's-Gravendeel, met betrekking tot een schadevergoeding voor onterechte beslagen.

Deze adressen zijn in handen gesteld van de commissie voor de Verzoekschriften;

5. de volgende brieven:

een, van P.B.Ph.M. Bogaers, inzake de communicatie tussen advocaten en asielzoekende cliënten, dienstverlening van advocaten in asielzaken, een opiniërend onderzoek onder tolken;

een, van M.W. Bouwes, inzake misdrijven begaan door zogenaamde "TBS-klanten";

een, van ing. J.A.J. Schmitz, inzake andere werkwijze bij verkiezingen;

een, van R. Wijnen, inzake de bestrijdingsmiddelenwet;

een, van Cor.N.H. Postema, over zijn persoonlijke omstandigheden;

een, van D.E.H. Diepenhorst, inzake de vrijheid in Nederland;

een, van De Nederlandsche Bank, ten geleide van het jaarverslag 1998;

een, van F. Franklins, inzake de werking en het gebruik van cannabis;

een, van T. Frowein, over corruptie in Nederland.

Deze brieven e.a. liggen op de griffie ter inzage.